

De grote afvalrace

Eveline Jordens

Vreemd genoeg zijn er twee ontwikkelingen gaande die elkaar tegenwerken. Enerzijds is er een grotere bewustwording rond duurzaamheid en het milieu: men wil biologische en lokale producten, neemt vaker de fiets (denk aan de moeders en vaders die Mees en Pom met de Babboe-bakfiets naar school brengen...in de regen) en ruilt het lapje vlees in voor een vegaburger. Anderzijds blijft het verbazen hoeveel verpakkingsmateriaal er wordt gebruikt en dat lijkt zelfs te groeien. Jaarlijks meer verpakkingen, omdat er steeds meer producten op de markt komen die 'makkelijk' zijn, denk aan *on-the-go*, 'kant-en-klaar' en producten in kleine afgepaste hoeveelheden. Glazen flessen ruilen producenten in voor plastic knijpflessen en vruchtendrankjes zitten in steeds kleinere wegwerpverpakkingen: twee slokken en weer een plastic flesje. Er zijn individueel verpakte koekjes en snoepjes ('makkelijk om mee te nemen') en petflesjes. In sommige supermarkten maken statiegeldflessen plaats voor een wegwerpvariant.

Geïnspireerd door een jonge Amerikaanse vrouw die het voor elkaar kreeg om al twee jaar nagenoeg zonder afval te leven, besloot ik om wat beter mijn best te doen wat afvalpreventie betreft. Ik zeg 'nee' tegen plastic tasjes, probeer geen *on-the-go* producten te kopen en hergebruik mijn petflesjes tientallen keren. Het is me niet helemaal gelukt om afvalloos door het leven te gaan, maar ik heb wel tien praktische, makkelijk toe te passen tips om minder, milieuvriendelijker of helemaal geen afval te produceren:

1. Bij elke winkel verkopen ze tegenwoordig opvouwtasjes met bijpassend

etuitje in allerlei kleuren en prints. Stop er één in je handtas of jaszak, zodat ook wanneer je eigenlijk niet van plan was om te shoppen en het toch doet 'nee' kunt zeggen tegen de plastic tasjes die men aanbiedt. Dit alleen al scheelt veel plastic.

2. Er komen bulkwinkels, met een relatief nieuw, afvalvrij concept in Nederland. Je gaat met je eigen weckpot of bakje naar de winkel en koopt los wat je nodig hebt, zoals koffie, suiker, rijst, bonen, nootjes, noem maar op. Dit heeft twee grote voordelen: je koopt nooit meer dan je eigenlijk verbruikt en je hebt dus geen afval. Bovendien betaal je niet ook voor het verpakkingsmateriaal, dus het is voordeliger. De eerste Bag&Buy-winkel wordt geopend in Utrecht. Komt er één in jouw buurt, is het zeker de moeite waard om hier te shoppen.

3. Is nog geen bulkwinkel bij jou in de buurt, neem dan zelf je zakje, tasje of bakje mee als je naar de markt of de winkel gaat voor groenten en fruit of koop het los. Appels of tomaten hoeven niet verpakt.

4. Doe één keer per week boodschappen en maak een boodschappenlijstje (bij voorkeur op gebruikt papier). Dit voorkomt dat je impulsaankopen doet waar je op dat moment toevallig zin in hebt en die op hun beurt weer het nodige afval opleveren. Beter voor de beurs, de lijn en Moeder Aarde.

5. Als er iets te kiezen valt, kies dan voor (beter) recyclebaar verpakkingsmateriaal, in plaats van plastic. Een groot gedeelte van het plastic wordt helaas niet gerecycled, ondanks de recyclecampagnes en inzamelingen. Plastic in de natuur of zee is een steeds groter probleem. Plastic breekt (in tegenstelling tot papier of glas) niet af en valt uiteen in microplastics die een bedreiging vormen voor dier en milieu. Ketchup heb je in een glazen fles in plaats van plastic knijpfles, mayonaise in een pot in plaats van een tube, een papieren zakje in plaats van plastic, etc. Als je erop gaat letten valt op hoeveel overbodige kilo's plastic als verpakkingsmateriaal er zijn.

6. Ook *non-food* producten leveren afval op, al is het tijdens het productieproces. Ga wat vaker naar de tweedehands winkel voor kleding, er zijn er genoeg want ze schieten als paddenstoelen uit de grond. Zo loop je er meteen altijd lekker *vintage* bij! Om je huis een leuke retro uitstraling te geven, kun je spullen als bewaarblikken, glazen, vaasjes, etc. kopen. Past ook goed bij je nieuwe (maar toch ook weer niet) *vintage* blouse of overhemd. Een kledingruilparty is een duurzaam en leuke manier om kleding te laten rouleren.

7. Lees de krant digitaal of deel die met de burens. Dat scheelt veel papier, je leert je buurman/buurvrouw beter kennen en je kunt de kosten delen met de 'buuv'.

8. Maak je eigen shampoo en wasmiddel: goedkoop, makkelijk en het maakt plastic flacons overbodig. Wasmiddel maak je heel eenvoudig van soda, zeep, water en etherische olie voor de geur. Je kunt meteen liters maken en in oude wasmiddelflessen bewaren, dus je bent voor weken (of maanden) klaar. Wasnoten zijn ook een goed alternatief en leveren geen (schadelijk) afval. Het zelfgemaakte wasmiddel heb ik uitgeprobeerd en werkt goed, al mis ik de lekkere geur van mijn gebruikelijke middel. Shampoo staat nog op mijn *to do*-lijstje. Ik ben erg gesteld op de shampoo uit de winkel, maar wie weet is mijn eigen shampoo beter...

9. Neem een eigen beker mee naar het werk. Acht keer koffie, betekent acht plastic bekertjes en dat is niet nodig. Ben je meer een theeleut, kun je je thee ook los kopen en bereiden met een thee-ei. Als je toch theezakjes wilt gebruiken maak dan een hele pot in plaats van elke keer een nieuwe kop met een nieuw zakje.

10. Probeer minder uit eten te gaan en geen eten te halen. Beide leveren doorgaans een berg afval op. Als alternatief of troost kun je vaker samen eten en van de gelegenheid gebruik maken om tips en ervaringen uit te wisselen over hoe te leven zonder een spoor van afval achter te laten. Mijn sociale leven heeft het in ieder geval een *boost* gegeven en wie weet wat voor toetjes anderen in huis hebben. Zonder verpakking uiteraard...

Het kan dus allemaal stukken beter (en minder). Nog geen grote afvalrace, maar wel een begin. Ik ga er in ieder geval mee door en probeer verder 'af te vallen'. Het is een proces. *Plastic Rome wasn't torn down in a day*, zullen we maar zeggen...

Links:

<http://www.collective-evolution.com/2014/11/23/she-hasnt-made-any-trash-in-2-years-this-is-what-her-life-is-like/>

<http://bagandbuy.nl/>

<http://recyclingnetwerk.org/verpakkingsafval/>